

JAARVERSLAG 2025

Stichting De Wending Amsterdam

Van een bezield initiatief naar een bewezen beweging

ENERGIE WENDING

KvK: 95681914 | Cabralstraat 1, Amsterdam | energiewending.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	p. 2
2. Over de stichting	p. 3
3. Organisatie	p. 3
3.1 Teamsamenstelling	
3.1 Sociale werkgever	
3.1 Directie	
3.1 Bestuur	
4. Missie, visie, kernwaarden	p. 4
4.1 Onze missie	
4.2 Onze langetermijnvisie	
4.3 Van proeftuin naar netwerk	
4.4 Onze kernwaarden	
5. Aanpak en werkwijze	p. 5
5.1 Buurtgerichte aanpak	
5.2 Huisbezoeken en coaching	
5.3 De combinatie van sociaal en technisch	
6. Activiteiten 2025	p. 6
6.1 Energiebespaarservice 2.0 (EBS 2.0)	
6.2 BuurtAanpakken	
6.3 GBEA 2025–2027	
6.4 Projecten	
7. Resultaten en impact	p. 19
7.1 Pijler 1: Structurele woonverbetering & meer regie over wonen	
7.2 Pijler 2: Lokale binding & zelfvoorziening	
7.3 Pijler 3: Systeemverandering in de energietransitie	
8. Samenwerkingen	p. 21
8.1 Buurtteams Amsterdam & Stichting SINA	
8.2 Woningcorporaties	
8.3 Commerciële partners	
8.4 Energiecoöperaties	
8.5 Gemeente Amsterdam	
9. Organisatie en governance	p. 24
9.1 ANBI-status en transparantie	
9.2 Bestuurlijke onafhankelijkheid	
9.3 Bestuurdersbeloning	
9.4 Governance-structuur	
9.5 Organisatieontwikkeling	
9.6 Integriteit en waarden	
10. Vooruitblik 2026–2028	p.25
10.1 Verdere opschaling	
10.2 Nieuwe of verdiepende samenwerkingen	
10.3 Impactmeting	
10.4 Doorontwikkeling van de methodiek	
10.5 Financiële duurzaamheid	
10.6 Meerjarenbegroting	
10.7 Landelijke ambitie	
11. Bijlage: Organogram	p.27

1. VOORWOORD

Wát een bijzonder jaar dit voor De Wending! Op 1 januari 2025 kropen we onder de vleugels van MidWest uit en vlogen we het nest uit, we werden een zelfstandige stichting. Na vier jaar co-creatie en projectmatig werk met alle ervaring en kennis die we daarin hebben opgebouwd, werd het tijd voor een duurzamer karakter en professionelere organisatie. Daar wilden we bij stilstaan én het vieren. We maakten een mooi programma met buurtbewoners, partners, bestuurders en ambtenaren, zoals wij dat goed kunnen: met inhoud, plezier, expressie en eten. Een speciale editie van De Buurtkantine bij Midwest met negentig mensen! Een jongerenband van Oranje Energie. Spoken word van Barbara Biecht. De stadsdeelvoorzitter die het woord nam. En aan het eind: live karaoke met Josje uit de Jordaan. Het was luid, warm en een beetje onwaarschijnlijk, zoals wij zijn.

Maar eerlijk gezegd was het feest geen adempauze. 2025 was geen makkelijk jaar. Een beweging die begint vanuit urgentie en handelt met de blik op lange termijn, krijgt niet makkelijk ruimte om zich te ontwikkelen in een bureaucratisch financieringsklimaat. In 2021 begonnen we klein, gedreven met simpele overtuiging: mensen in energiearmoede hebben coaching, maatwerk met concrete maatregelen en verbinding met de lokale infrastructuur nodig. Tijdens het feest aan het begin van 2025 vierden we bij meer dan 1.700 huishoudens in Amsterdam West een wending teweeg hebben gebracht. We lieten zien dat we dit met een lokaal team van coaches en fiksters, mensen met wind mee en wind tegen, beter kunnen dan partijen die alleen met vrijwilligers werken of commerciële partijen. Toch gingen we er financieel bijna onderdoor, omdat de grootste opdracht aan een commerciële partij is aanbesteed.

Intussen bleven we ons verrijken met nieuwe producten, tools, methodieken, ervaring en kennis. Huisbezoeken behoeften een brede integrale benadering: energie, wonen, klimaat en het sociale domein horen voor ons onlosmakelijk bij elkaar. We pionierden met een Heat Action Day, ontwikkelden een eigen lokale schimmel-aanpak, sloten een samenwerking met Vandebron die liet zien hoe een commerciële partij wél kan bijdragen aan sociale rechtvaardigheid. Met onze kennis van bewonersactivatie en gedragsverandering namen deel aan een project over energie delen in Tilburg. En we bouwden EnergieMaatje — ons eigen digitale zenuwstelsel, zodat de impact die we dagelijks maken eindelijk ook in cijfers zichtbaar wordt. Dit waren projecten waar we energie van kregen! Ook in tijden van onzekerheid.

Met zoveel verschillende projecten was het ook nodig om pas op de plaats te maken: waar staan we, hoe overleven we en waar willen we nu écht naartoe? We hadden meer focus nodig. We definieerden onze strategie — niet als plan voor de komende maanden, maar als kompas voor de jaren die komen. Want onze ambitie gaat verder dan coachen en fiksen. We geloven

in minder verbruik als basis van de energietransitie. In veerkrachtige buurten waar mensen elkaar kunnen vinden, ze samen kunnen ondernemen en voor elkaar zorgen. En uiteindelijk in systeemverandering: een energietransitie waar juist de mensen met de kleinste portemonnee het meest op vooruit gaan.

Maar groei heeft ook een prijs. We hadden groeipijnen. In sessies bij Voorkans vroegen we ons af hoe je tegelijk overleeft én verandert. Er waren afscheidsmomenten, moeilijke keuzes, een nieuwe organisatiestructuur die soms pijnlijk voelde maar noodzakelijk was. Ik ben trots op hoe ons team daarin heeft gestaan: eerlijk, betrokken en taai. Met de stichting en haar missie boven het eigenbelang, omdat we elkaar vonden in de impact voor bewoners. Dat moest continueren.

En dan was er nog iets dat ik drie jaar lang heb geagendeerd: het einde van de aanbestedingslogica. In 2025 besloot de gemeente over te stappen op subsidie in plaats van aanbesteding. Toch moesten we de competitie voor de subsidie aangaan met commerciële partijen (zij startten immers non-profits om mee te kunnen doen). We voelden dat er maar één manier was om ons werk voort te zetten. Samen met de Fixbrigade, de Groene Hub en Weesp Duurzaam all-in gaan: wij bundelen onze kennis, aanbod en ervaring ten goede van alle Amsterdammers en bedienen samen de hele stad, óf ons werk wordt niet erkend en we stoppen.

Dat was een enorme stap. We namen risico door erg te investeren in de samenwerking om een goede individuele en collectieve aanvraag te doen. We wonnen. En daarmee was het de stap naar iets nieuws.

2025 was een jaar van vieren én van naar binnen keren. We keken terug om te begrijpen wie we zijn geworden. Van bezield initiatief naar bewezen beweging. En we keken vooruit — om in 2026, met een sterker fundament, verder te kunnen groeien.

In dit jaarverslag halen we het net op. Met alle resultaten, maar ook met de vragen die we nog niet kunnen beantwoorden. Want dát is ook eerlijk zijn.

*Wendela Troll,
directeur Stichting De Wending Amsterdam*

2. OVER DE STICHTING

De EnergieWending is ontstaan uit een vurige wens om Amsterdammers uit energiearmoede te helpen. Wat begon als een klein bewonersinitiatief in Amsterdam-West, onder de vleugels van Stichting MidWest, is uitgegroeid tot een volwaardige beweging — bekend en geliefd in de buurten waar we werken. Na jaren van groei hebben we op 1 januari 2025 de stap gezet naar een eigen stichting: Stichting De Wending Amsterdam. We zijn een divers team van buurtbewoners uit Amsterdam-West: jong en oud, van Marokkaanse tot Chinese afkomst, queer, gelovig, en met heel verschillende persoonlijke ervaringen met sociale problematiek. Omdat we zelf in de buurt wonen, zijn we altijd dichtbij. We weten waar iemand terecht kan voor extra ondersteuning. We strijden met dit team van creatieve, technische en sociale voorvechters tegen armoede en voor ons klimaat.

In de [bijlage](#) is in ons organogram te zien hoe we ons team hebben ingericht.

3. ORGANISATIE

3.1 TEAMSAMENSTELLING

Momenteel werken er 7 mensen in loondienst bij De Wending, zijn er 8 zzp'ers betrokken en 5 vaste vrijwilligers die werk doen als energiecoach, fikser, buurtcoördinator en tolk. We zijn een divers team van buurtbewoners uit Amsterdam West, Nieuw-West en Centrum: jong en oud, meertalig en met verschillende achtergronden. Deze diversiteit is onze kracht: omdat we zelf in de buurt wonen, zijn we altijd dichtbij en begrijpen we de leefwereld van de mensen die we helpen.

3.2 SOCIALE WERKGEVER

Als sociale werkgever zijn we trots dat al acht bewoners via ons zijn doorgestroomd naar betekenisvol werk en geen afstand meer ervaren tot de arbeidsmarkt. We geloven dat mensen die zelf de uitdagingen kennen, de beste coaches en fiksters zijn voor anderen in vergelijkbare situaties. Niet als symbool, maar als vakman of vakvrouw met een unieke toegang tot de leefwereld van de mensen die we willen helpen.

3.3 DIRECTIE

Onze directeur en oprichter is Wendela Troll, die al tien jaar ervaring heeft als sociaal ontwerper. Zij combineert een technische en creatieve achtergrond met de ambitie om lokaal te leren en landelijk een inclusieve energietransitie te sturen.

3.4 BESTUUR

Het bestuur van onze ANBI-stichting bestaat uit drie onafhankelijke bestuursleden met evenveel stemrecht:

- **Michiel de Ru (voorzitter)** — brengt bestuurlijke kracht en netwerk in vastgoed.
- **Thomas Sassi (penningmeester)** — brengt ervaring in financiën en HR.
- **Anita Groenink (secretaris)** — brengt ervaring in lokaal ondernemen, communicatie en netwerk in de stad

Bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden en investeren gemiddeld 4 tot 8 uur per maand in de stichting. Het bestuur opereert volledig onafhankelijk: geen natuurlijk persoon of rechtspersoon beschikt over het vermogen van de stichting alsof het zijn eigen vermogen is. Deze governance-structuur is vastgelegd in de statuten en voldoet aan alle ANBI-vereisten.

4. MISSIE, VISIE EN KERNWAARDEN

4.1 ONZE MISSIE

De missie van Stichting De Wending Amsterdam is om energiearmoede structureel te verminderen door directe ondersteuning aan huishoudens, duurzame gedragsverandering, verbetering van woonkwaliteit en versterking van sociale netwerken. Wij zien energiearmoede niet als een technisch probleem, maar als een sociaal vraagstuk dat vraagt om een integrale aanpak. Techniek en mens zijn onlosmakelijk verbonden — en onze aanpak ook.

4.2 ONZE LANGETERMIJNVISIE

Vóór 2035 willen we alle woningen in Nederland energiezuiniger, comfortabeler en toekomstbestendiger maken. Met onze BuurtAanpak-methodiek maken we grootschalige impact mogelijk zonder de kracht van de lokale aanpak te verliezen. We ondersteunen andere lokale initiatieven in een landelijk netwerk, ontwikkelen nieuwe methodieken, tools en producten, en versnellen de energietransitie door beproefde kennis uit onze Amsterdamse proeftuin te delen.

4.3 VAN PROEFTUIN NAAR NETWERK

Nu de operatie in onze Amsterdamse proeftuin staat, willen we met onze kennis, methodieken en tools andere lokale initiatieven en gemeenten faciliteren. De Wending wil toonaangevend worden in een landelijk lerend netwerk. We bouwen die positie op samen met landelijke partners als Rabobank, Vandebron en woningcorporaties Lieven de Key en Ymere.

4.4 ONZE KERNWAARDEN

Wat maakt ons uniek in onze manier van werken:

- **Eigenwijs en systeemdoorbrekend.** Als regels niet werken, veranderen we ze. Als de oplossing niet klopt, herschrijven we de vraag. We dagen het systeem van onderaf uit.
- **Pro-actief.** Niet lullen, maar poetsen. Doelbewuste actie staat voorop — praktisch, concreet en resultaatgericht.
- **Bottom-up.** In plaats van te praten óver de mensen die we willen helpen, praten we mét ze. We zijn daar waar we de meeste impact kunnen maken: bij de mensen thuis.
- **Lerend.** Steeds een stapje verder. We blijven luisteren en experimenteren met nieuwe oplossingen. We koppelen cijfers aan verhalen, maken woonongelijkheid meetbaar en tastbaar, en vertalen dat naar concreet beleidsadvies en actie.
- **Integraal coöperatief.** We verbinden bewoners, bedrijven, gemeenten en woningcorporaties in een integrale aanpak. Geen losse projecten, maar structurele oplossingen die op grote schaal effect hebben.

5. AANPAK EN WERKWIJZE

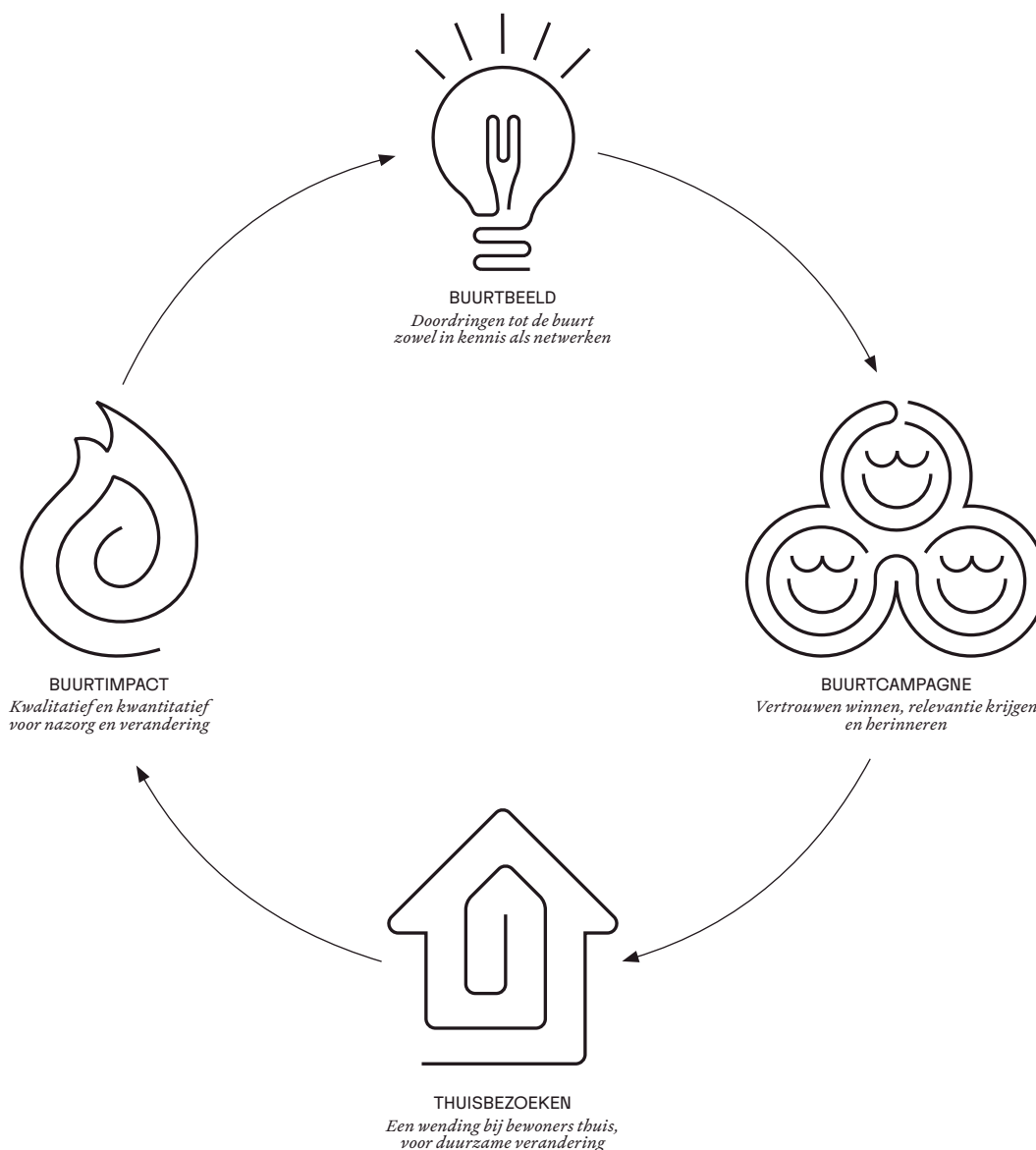
5.1 BUURTGERICHTE AANPAK

De BuurtAanpak is de kern van alles wat we doen. Het is een integrale werkwijze waarmee we bewoners in de meest kwetsbare situaties bereiken, niet door te wachten tot zij ons vinden, maar door zelf de buurt in te gaan.

Vertrekpunt is altijd het BuurtBeeld. We beginnen met grondig onderzoek naar de buurt, gericht op vier assen: bouwkundig (renovatiegeschiedenis, gevels, ramen, ventilatie), ruimtelijk (hitte, groen, ontmoetingsplekken), sociaal (demografisch profiel, sociale kaart, sleutelfiguren, buurtappgroepen) en energetisch (verbruik, energielabels, warmtenetaansluiting, eerdere bespaardiensten). Zo krijgen we inzicht in welke problematiek het grootst is en welke maatregelen relevant zijn.

We kiezen bewust voor buurten waar de nood het hoogst is: buurten waar problemen stapelen: schimmel, verborgen armoede, verouderde woninginstallaties. Onze buurtgerichte werkwijze is cyclisch: opbouwen van een BuurtBeeld, een gerichte BuurtCampagne om bewoners te bereiken en vertrouwen te winnen, de daadwerkelijke ThuisBezoeken, en tot slot de BuurtImpact. In deze laatste fase maken we zichtbaar maken van wat we hebben bereikt en hoe effecten nog kunnen doorwerken of hoe we die blijvend maken in de buurt. Door dit proces meerdere keren te doorlopen, dringen we steeds dieper door en bereiken we ook de huishoudens die eerder onzichtbaar bleven.

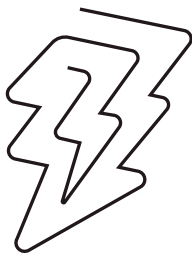
Een sterke lokale verankering is daarbij onmisbaar. We zijn geen buitenstaanders die een wijk inrollen, we zijn onderdeel van de buurt. We komen naar bijeenkomsten en markten, gaan langs bij buurthuizen en sluiten aan bij gesprekken, om zo een bekend gezicht te worden. Die nabijheid is geen bijkomend voordeel: het is de voorwaarde voor alles wat we doen.

5.2 HUISBEZOEKEN EN COACHING

Het hart van onze werkwijze is het thuisbezoek. Een coach en fikser komen samen bij de bewoner thuis, gemiddeld anderhalf uur per bezoek, om te helpen met energiebesparing, een gezond binnenklimaat, veiligheid en zekerheid. De rolverdeling is helder: de coach gaat het gesprek aan en brengt in kaart waar de bewoner advies en ondersteuning kan gebruiken, terwijl de fikser de woning onder de loep neemt, de cv controleert en signaleert waar het tocht.

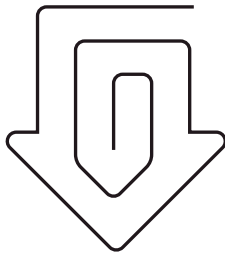
Vier thema's komen standaard aan bod tijdens elk bezoek. We geven wat voorbeelden van maatregelen of acties:

Energie

Een betaalbare energierekening en duurzamer wonen:

- Energierekening uitleggen
- Hoog verbruik verklaren (bijv. met p1-meter dataloggen)
- Bespaarproducten aanbrenge
- Kleine isolerende maatregelen
- Tips voor lager verbruik

Gezondheid

Een gezond binnenklimaat, uit de kou, hitte of schimmel.

- Luchtkwaliteit dataloggen (gedragsinvloeden)
- Ventilatioeroosters schoonmaken (evt. debietmeten)
- Vochtproductie en vocht oorzaak

Wonen

Een leefbaar en veilig thuis, zonder gebreken.

- Gebreken & achterstallig onderhoud inventariseren
- Melding maken met bewoner
- Onveilige situaties herkennen
- CO-melder plaatsen
- Kleine klusjes doen / gebreken herstellen

Zekerheid

Meer grip op je leven en verbinding met de buurt.

- Financiële druk verlagen door aanspraak regelingen of toeslagen check
- Samen aanmelden voor activiteit of gesprek bij partner, bij problemen andere levensgebieden
- Stimuleren opruimen woning voor energiebesparende maatregelen

De fikser gaat direct aan de slag met producten die het advies van de coach ondersteunen: isolerende materialen, waterbesparende douchekoppen, een douchetimer, radiatorfolie of raamfolie, en een CO-meter. Ook worden samen met de bewoner de ventilatieroosters schoongemaakt. Dat 'samen doen' is een bewuste keuze: door de bewoner actief te betrekken, leer je hen een nieuwe vaardigheid en vergroot je hun regie over het eigen binnenklimaat.

Tijdens het bezoek werken we met 'het huisje', een visuele en interactieve coachtol die aansluit bij verschillende culturen en opleidingsniveaus. De tool structureert het gesprek, zorgt dat niets over het hoofd wordt gezien, en kan na het bezoek worden geraadpleegd door de bewoner zelf of een gezinslid dat er niet bij was.

TNO heeft bevestigd wat wij al jaren in de praktijk zien: alleen meerdere en langere bezoeken dragen daadwerkelijk bij aan verbetering van wooncomfort, fysieke gezondheid en duurzaam energiezuinig gedrag. Zoals bij Özalp, dat jarenlang een torenhoge energierekening had door een defecte slimme meter die al die tijd verkeerde standen doorgaf. Pas na meerdere bezoeken, metingen en nauwe samenwerking met het buurtteam en de energieleverancier konden we de oorzaak achterhalen en de maandlasten met circa 300 euro per jaar verlagen. Energiebesparing draait om meer dan het plaatsen van een tochtstrip: het gaat om samenwerking, doorzettingsvermogen en het doorgronden van de situatie.

5.3 DE COMBINATIE VAN SOCIAAL EN TECHNISCH

Wat onze methodiek effectief en duurzaam maakt, is de combinatie van technische expertise met een diep begrip van de menselijke en sociale kant van energiearmoede. We zien energiebesparing niet als een technisch vraagstuk, maar als een gezamenlijk en sociaal proces waarin bewoners centraal staan. Energiearmoede kan een uiting zijn van andere problemen: geen grip op de financiën, verwaarlozing, eenzaamheid, gebrek aan kennis over energie of het woonsysteem.

In de praktijk betekent dit dat we bij elk bezoek vier lijnen tegelijk bewandelen: energieadvies op maat (geen standaardpakket, maar coaching die aansluit op de specifieke situatie van het huishouden), praktische maatregelen (fikkers installeren bespaarproducten, meten met dataloggers, signaleren bouwkundige gebreken), sociale ondersteuning (als er naast de energierekening ook andere problemen spelen, verwijzen we door of helpen we de eerste stap te zetten) en sterkere regie voor de bewoner zelf.

De bewoner staat daarin als volledig mens centraal. In de leefwereld van een huishouden bestaat er geen scheiding tussen energie, wonen, gezondheid en zekerheid. Onze aanpak maakt die samenhang zichtbaar en bespreekbaar, en werkt integraal samen met partijen die zich op andere domeinen richten: woningcorporaties, welzijnsorganisaties, wijkteams. Samen komen we verder dan elk afzonderlijk.

6. ACTIVITEITEN 2025

6.1 ENERGIEBESPAARSERVICE 2.0 (EBS 2.0)

In opdracht van de Gemeente Amsterdam voerde De EnergieWending van begin 2024 tot en met augustus 2025 de Energiebespaarservice 2.0 (EBS 2.0) uit in Stadsdeel West, perceel Paars. Het doel: 500 huishoudens in energiarmede helpen met energicoaching, bespaarmaatregelen en doorverwijzingen naar passende ondersteuning. De resultaten die hier worden gerapporteerd beslaan de volledige looptijd van de opdracht.

“Zeer informatief, bruikbare tips, netjes gewerkt en heel aardig ook nog! Zowel de adviseur als de klusser waren ook heel to the point en snelwerkend. Complimenten aan Laura en Martin!”
— Feedback bewoner EBS 2.0

Bereik en begeleiding

De oorspronkelijke opdracht betrof 500 huishoudens. Uiteindelijk werden 547 huishoudens gecoacht en gefixt en in totaal 907 huishoudens bereikt — ruim boven de doelstelling. Onze coaches en fiksers belden in totaal 2.603 keer aan en besteedden gemiddeld 271 minuten per huishouden, verdeeld over meerdere bezoeken. Ruim vier uur aan persoonlijke aandacht

547	huishoudens gecoacht en gefixt
907	huishoudens in totaal bereikt
9,4	gemiddelde bewonerstevredenheid
0	ontvangen klachten over de gehele looptijd

Het merendeel van de bezochte woningen (59%) betrof sociale huur, 19% particuliere huur en 20% koopwoningen. Het bereiken van de juiste doelgroep vergde een creatieve aanpak: de door de gemeente verstrekte adressenlijsten sloten niet altijd aan op de bewoners die de hulp het hardst nodig hadden. Via buurtfeesten, workshops, acties op pleinen en bij supermarkten, en het inschakelen van 15 lokale sleutelfiguren — van buurtwerkers tot actieve bewoners — lukte het om juist de huishoudens te bereiken die anders buiten beeld bleven.

Energiebesparende maatregelen

Achter elke voordeur werd maatwerk geleverd. In totaal ontvingen 547 huishoudens persoonlijk advies over hun energieverbruik: concrete adviezen die direct leidden tot verlaging van de energierekening. Fysieke maatregelen — van radiatorfolie en tochtstrips tot LED-verlichting, waterbesparende douchekoppen en kozijnfolie — werden bij 440 huurwoningen en 107 koopwoningen geïnstalleerd. De totale investeringswaarde van de maatregelen bedroeg 283.897 euro.

Ondersteuning bij financiële en sociale vraagstukken

Energiebesparing bleek in de praktijk onlosmakelijk verbonden met bredere problematiek. Veel bewoners hadden eerst hulp nodig bij schulden, communicatie met verhuurders of het begrijpen van hun jaarnota. In totaal verwezen we 76 huishoudens door naar het Buurtteam en 60 naar Stichting !WOON. We ondersteunden 87 huishoudens bij de aanvraag voor de witgoedregeling en hielpen 29 bewoners met het aanvragen van een Stadspas.

Bij de helft van de bezochte huishoudens troffen we vocht- en schimmelproblematiek aan, waarbij 12 procent zich in schrijnende omstandigheden bevond. In die gevallen coördineerden we meldingen bij verhuurders en betrokken we specialisten voor opvolging.

Samenwerking met lokale partners

De kracht van de EBS 2.0 lag in de samenwerking. We werkten nauw samen met Stadsdeel West, woningcorporaties Rochdale, Ymere en Eigen Haard, Combiwel Buurtwerk, energieleverancier Vandebron en Weerproof voor hittestressbestrijding. Samenwerkingspartners waardeerden onze aanpak met een gemiddeld cijfer van 8,3.

We organiseerden en bezochten tientallen buurtactiviteiten: van het Baarsjesfestival en de Duurzame Thuis Markt tot workshops bij de Hudsonhof en de Tagerijn.

Resultaten

Alle vijf de contractuele KPI's zijn behaald. De gemeentelijke steekproefcontrole scoorde 100% voldoende. De Social Return-verplichting werd met 297% overtroffen: 43.041 euro gerealiseerd, tegen een doelstelling van 14.463 euro.

“Geweldige service, super vriendelijk, goede samenwerking tussen beiden, denken echt met je mee en gewoon super tevreden met alle nuttige aanpassingen die er zijn gedaan in huis. Geweldig initiatief en ga het aan iedereen aanraden!”

— Bewoner EBS 2.0

“Veel vakkennis, superlieve coaches, geweldige meedenkers, en ze hebben heel veel voor me gedaan. En het was ook nog eens heel gezellig!”

— Bewoner EBS 2.0

De EBS 2.0 bevestigt wat we al wisten: structurele energiebesparing begint met vertrouwen, maatwerk en nabijheid. Met deze opdracht hebben we niet alleen energierekeningen verlaagd, maar ook honderden bewoners verbonden met hulpbronnen in hun eigen buurt.

6.2 BUURTAANPAKKEN

In 2025 voerde De Wending vier BuurtAanpakken uit in samenwerking met verschillende partners. Elke BuurtAanpak volgt dezelfde cyclische methodiek: van buurtbeeld tot buurtimpact. De aanpak past zich aan op de specifieke context van de wijk, het woningbestand en de partnerorganisaties ter plaatse. In 2025 hebben: Adolf van Nassaucomplex, Borgerbuurt (ter aanleiding van Heat Action Day), Jan Maijenbuurt en Kolenkitbuurt Noord. De laatste twee beschrijven worden hieronder beschreven.

Jan Maijenbuurt

In de Jan Maijenbuurt bezochten we 150 huishoudens, in opdracht van Vandebron (VDB) en Rochdale. Een Vandebron-consument betaalt iets extra voor hun gasverbruik (dat is namelijk niet groen en 100% groen is de missie van VDB); dat geld gaat naar huishoudens in energiarmede, die we coachen en fixen. Dit past in het principe dat MidWest ons heeft geleerd en dat we graag toepassen: mensen met wind mee, helpen mensen met wind tegen.

De Jan Maijenbuurt is bouwkundig interessant. De Amsterdamse School-stijl geeft de straten een mooi uiterlijk, maar de buitenmuren zijn niet al te best en mogen ook niet zomaar worden aangepast. Daardoor trekt vocht naar binnen, en het hoge grondwaterpeil in de Vespuccistraat maakt dat versterkt. Schimmel is hier geen uitzondering, het is structureel. Tegelijk is het een van de heetste buurten van de stad, en doordat er veel muggen zijn opende niemand 's nachts de ramen om te luchten. Meerdere problemen tegelijk, op het snijvlak van gezondheid, wonen en klimaat. Omdat we in verschillende seizoenen actief zijn geweest, konden we bewoners op al die fronten helpen.

Midden in de BuurtAanpak organiseerden we een buurtfeest voor alle bewoners. We nodigden sociale partners uit om hun aanbod zichtbaar te maken: Buurtteam, Weerproof, Stichting Woon!, de wijkagent, Broei, MidWest, Eco-groothandel, Vandebron, Combiwel, de Tagerijn, lokale muzikanten, Jeruzalemkerk, BalkonCentrale, De Tuin van Jan, de gebiedsmakelaar en Ben Berndsens. Buren ontmoetten elkaar, aten samen, maakten kennis met het buurtaanbod. En ze begonnen te fantaseren: wat als we energie met elkaar zouden delen?

Dat idee leefde na. Een groep bewoners is bij Midwest bij elkaar gekomen, begeleid door Oranje Energie, die dit soort buurtinitiatieven faciliteert. Hier liggen de eerste contouren van wat energie delen in de praktijk kan betekenen. De Wending speelt daarin de rol van verbinder: niet alleen helpen we individuele bewoners, we brengen mensen en organisaties bij elkaar zodat er iets blijvends kan ontstaan.

minder
TALLEN

URBANARTROW

	meer ENERGIE	
minder TOCHT		minder VOCHT
meer WETEN		

URBANARTROW

Kolenkit

Samenwerking met Buurtwerk

De BuurtAanpak in de Kolenkit is tot stand gekomen in samenwerking met Stadsdeel West en Buurtwerk. Stadsdeel West wilde onderzoeken of en hoe Buurtwerk en de Wending elkaar kunnen versterken bij het uitvoeren van huisbezoeken. Binnen deze samenwerking richtte de Wending zich op de fysieke leefomgeving van de woning, waardoor de gesprekken met bewoners veelal gingen over energieverbruik en gebreken. Tegelijkertijd kwamen ook andere leefgebieden aan bod, zoals financiële zekerheid en gezondheid.

Normaal gesproken worden bewoners met bredere hulpvragen door de Wending aangemeld bij het Buurtteam of andere sociale organisaties die in de buurt actief zijn. De meeste buurtteams werken echter reactief, en de ervaring leert dat bewoners in dit traject soms afhaken waardoor hulpvragen onbehandeld blijven. De gedachte achter deze samenwerking was dat Buurtwerk, als proactieve partner die bewoners actief opzoekt, ervoor kon zorgen dat deze bewoners wél geholpen worden. Het doel was om gezamenlijk 50 huishoudens te bereiken en te ondersteunen, en bij alle bewoners minstens één poging tot contact te doen.

Een vertrouwde buurt

De Kolenkit is voor de Wending een bijzondere buurt: hier werd in 2022 de eerste BuurtAanpak uitgevoerd. De buurt kent de Wending, en de Wending kent de buurt. Dat heeft voor- en nadelen. Een vertrouwd gezicht vergroot de kans om achter de voordeur te komen, maar tegelijkertijd bestond de verwachting dat een deel van de bewoners al eerder was bereikt.

Opstartbijeenkomst met partners

Voorafgaand aan de uitvoering vond in oktober 2025 een bijeenkomst plaats met relevante partners, waaronder de gebiedsmakelaar, wijkbeheerder, medewerkers van het Buurtteam en Buurtwerk, medewerkers van Stadsdeel West en onderzoekers van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Tijdens deze bijeenkomst presenteerde de Wending hoe zij samen met Buurtwerk de huisbezoeken wilde aanpakken en bewoners wilde bereiken. De HvA deed in dit kader onderzoek naar verschillende vormen van huisbezoeken en hun effectiviteit; de samenwerking tussen Buurtwerk en de Wending was één van de onderzochte vormen.

Een aangepaste samenwerkingsvorm

In de praktijk bleek het moeilijk om gezamenlijke huisbezoeken met Buurtwerk in te plannen. Buurtwerk-medewerkers konden niet worden vrijgespeeld van hun reguliere werkzaamheden, waardoor hun beschikbaarheid beperkt was en niet altijd aansloot op de momenten waarop bewoners thuis waren. De Wending besloot daarop de samenwerking anders in te richten: in plaats

van gezamenlijke huisbezoeken werd met Buurtwerk een vast wervingsmoment per week afgesproken. De Buurtwerk-medewerkers, bekend en vertrouwd in de buurt, bleken goed in staat om bewoners te interesseren voor een afspraak met de Wending. Bovendien bood dit ook voor Buurtwerk zelf meerwaarde: op deze manier konden zij in korte tijd veel bewoners spreken, ook degenen die geen behoefte hadden aan een huisbezoek.

Conclusies

De HvA, de Wending en Buurtwerk trokken de volgende conclusies uit dit project:

- Meerwaarde van de samenwerking. De Buurtwerk-medewerker waardeerde de systematiek en structuur van de Wending; de Wending zag dat de Buurtwerk-medewerker bewoners direct kon ondersteunen op sociale en financiële thema's.
- Onvoldoende randvoorwaarden. Verschillende tijdsplanningen, werkwijzen en doelen maakten het lastig om de samenwerking goed vorm te geven. Er is van elkaar geleerd, maar er was onvoldoende ruimte en tijd om gezamenlijke doelen te formuleren.
- Energie als effectieve ingang. De aanpak via energithema's bleek laagdrempelig en effectief om bewoners te bereiken die anders moeilijk te vinden zijn. De meerwaarde lag mogelijk in de nieuwe aanliegroute via thema's als duurzaamheid en wonen, die toegang biedt tot bredere hulpvragen en toeleiding naar voorzieningen.
- Aanbeveling. actievare faciliterende rol voor gemeente of stadsdeel. Voor een vervolg beveelt het onderzoek aan dat de gemeente of het stadsdeel een actievare faciliterende rol op zich neemt, zodat projectmatige organisaties zoals de Wending en structurele buurtpartners zoals Buurtwerk beter op elkaar kunnen worden afgestemd in werkwijze, doelen en planning.

6.3 GBEA 2025–2027

In het kader van de Gebiedsgerichte Bestrijding Energiarmoede (GBEA) 2025–2027 werkt De Wending samen met andere Amsterdamse energie-initiatieven, de gemeente Amsterdam en woningcorporaties. Dit samenwerkingsverband heeft als doel een gezamenlijke aanpak van energiarmoede te realiseren: met gedeelde methodieken, gezamenlijke dataverzameling en collectieve belangenbehartiging richting beleidsmakers.

In 2025 breidde De Wending haar werkgebied uit naar Stadsdeel Nieuw-West en Centrum West. Daarmee brengt zij haar beproefde buurtgerichte aanpak naar nieuwe wijken waar energiarmoede sterk aanwezig is, zoals Slotervaart en de Jordaan/Haarlemmerbuurt. Deze uitbreiding maakt het mogelijk meer huishoudens te bereiken en lokale kennis op te bouwen in bredere delen van Amsterdam.

220 huishoudens gecoacht en gefixt, waarvan:

166	West
48	Nieuw-West
4	Centrum
2	Zuid

338 gemiddelde potentiële jaarlijkse besparing
20 % van de huishoudens heeft een of meer doorverwijzingen

12% van de huishoudens uit een schrijnende situatie gehaald

6.4 PROJECTEN

Naast de grotere programma's liepen in 2025 verschillende projecten die onze methodiek verdiepen of verbreden. Hieronder een overzicht:

EnergieMaatje

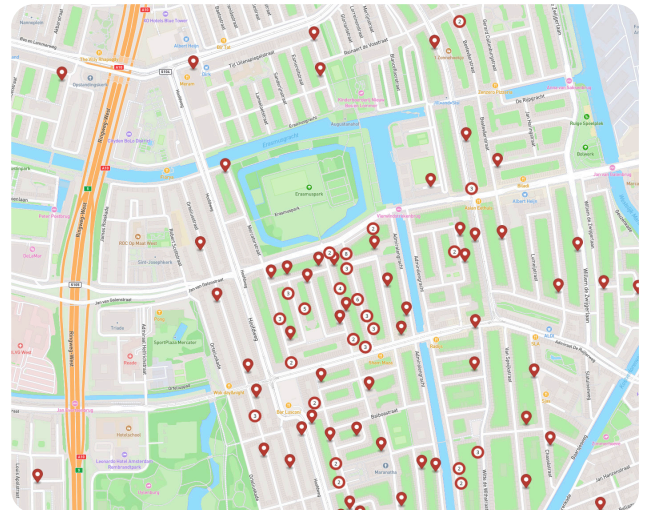
Om onze impact zichtbaar en stuurbaar te maken, ontwikkelden we ons eigen monitoringsinstrument: EnergieMaatje. Het ontstond in 2024, tijdens de aanbesteding voor EBS 2.0, waarbij we aan strenge rapportage-eisen moesten voldoen. Daaraan voldoen als buurtinitiatief én er zelf iets voor ontwikkelen was een flinke klus, maar het zorgde voor een grote professionaliseringsslag. Inmiddels is EnergieMaatje het zenuwstelsel van onze organisatie. Tijdens huisbezoeken brengen we de situatie achter de voordeur in kaart, registreren we bespaarmaatregelen, bespaartips en bespaarproducten en verwijzen we bewoners door naar aanvullende hulp. Daarna maken we al die gegevens in elk gewenst format inzichtelijk, delen we ze en rapporteren we erover.

Ontwikkelingen 2025

We bouwen aan EnergieMaatje sinds 2024 en maakten toen al een groot deel van onze impact meetbaar. In 2025 deden we dat op grotere schaal en beter, maakten we ons klaar voor de subsidie Gebiedsgerichte

Bestrijding Energiarmoede Amsterdam (GBEA) en breidden we de tool uit.

We voegden nieuwe werkwijzen toe voor de hitteaanpak en de schimmelaanpak. De schimmelaanpak stemden we beter af op de gezamenlijke aanpak van de gemeente Amsterdam en de woningcorporaties, zodat onze data en interventies aansluiten op de stedelijke aanpak. Daardoor kunnen we sneller reageren op urgente problemen. Waar nu nog vaak met momentopnames wordt gewerkt, levert EnergieMaatje actuele data. Ook maakten we de impactmeting nauwkeuriger en directer bruikbaar. Na elk huisbezoek berekent EnergieMaatje automatisch de besparing in euro's en de CO2-reductie per maatregel. De rekenmethode van Milieu Centraal vertaalden we naar de praktijk, zodat we betrouwbare verwachtingen scheppen voor bewoners en opdrachtgevers. Met actuele dashboards en geografische kaarten krijgen alle betrokkenen inzicht in wat er achter de voordeur speelt: stadsdelen, centrale stad, uitvoerende partners, buurtteams en woningcorporaties.

Tegelijk maakten we EnergieMaatje klaar voor gebruik door andere lokale initiatieven. We bouwden een nieuwe, gebruiksvriendelijke applicatie boven op onze bestaande database, met een modulaire opzet: per organisatie kun je workflows aan- of uitzetten, zodat initiatieven met uiteenlopende werkwijzen er allemaal mee uit de voeten kunnen. Door de impactmeting stadsbreed te standaardiseren, ontstaat onderling vergelijkbare data, voorkomen we dubbel werk en besparen partners administratietijd dankzij geautomatiseerde dashboards en kant-en-klare subsidieverantwoording. Die tijd vloeit terug naar extra huisbezoeken.

EnergieMaatje in 2026

In 2026 zetten we de stap naar stadsbrede inzet. Alle lokale initiatieven die in Amsterdam energiarmoede bestrijden, gaan met EnergieMaatje werken. Zo ontstaat één gedeelde standaard voor impactmeting die stadsdeelgrenzen overstijgt, en groeit EnergieMaatje van ons eigen instrument uit tot het zenuwstelsel van de bredere aanpak tegen energiarmoede in de stad.

SchimmelAanpak

We kwamen het bij bijna de helft van onze huisbezoeken in de Jan Majjen- en John Franklinbuurt tegen; soms lichte vochtplekken, soms zwarte muren van vloer tot plafond, soms kinderen met luchtwegklachten in een woning waar natte muren afbrokkelen.

Het probleem waar wij tegenaan liepen: wij gingen over energie. En schimmel is de verantwoordelijkheid van ofwel de bewoner of verhuurder. De Gezamenlijke Schimmelaanpak moest ervoor zorgen dat er een goede samenwerking zou ontstaan, waarbij er z.s.m. iemand zou langskomen bij de bewoner voor een inspectie, waarna er maatregelen zouden volgen. We moesten af van het kader: de bewoner moet beter luchten en ventileren, want 60% van de oorzaken was bouwkundig of installatie-technisch.

Echter werden wij buiten de aanpak gehouden. Begrijpelijk, achteraf: wij zagen van dichtbij wat er misging. Meldingen die verdwenen in systemen. Bewoners die na een inspectie niets meer hoorden. Co-makers die niet terugkwamen. Als je dat iedere week ziet, wordt het moeilijk stil te blijven.

We kozen er bewust voor om niet te klagen, maar te documenteren. We brachten bewonersreizen in kaart: stap voor stap, melding voor melding, elk contact met Rochdale, elke inspectie die niet tot een oplossing leidde. Die kennis droegen we in, constructief maar onverbloemd, naar de partners van de Gezamenlijke Schimmelaanpak.

Toen dat niet snel genoeg ging, betrokken we de journalistiek. Niet als laatste redmiddel, maar als bewuste strategie om urgentie te creëren — bij corporaties, bij de gemeente, bij het publiek. Het Parool interviewde Wendela, directeur van De Wending en liep mee op drie huisbezoeken en publiceerde [een stuk over de kloof tussen beleid en praktijk](#). In februari 2025 namen we Kassa mee op huisbezoek bij een bewoner in de Vespuccistraat: [een aflevering over schimmel](#) die liet zien hoe het er achter de voordeuren écht aan toe gaat, met Rochdale en Ymere expliciet in beeld. Nationale tv. Dat trekt aandacht op een manier die rapporten en vergaderingen niet doen.

Tegelijk stapten we in het actieonderzoek van IPW Klimaatwerk via het Duurzame Doorbraken-programma van de Gemeente Amsterdam. Onze centrale vraag: waarom lost het systeem schrijnende gevallen niet op, ook als iedereen de wil heeft om te helpen? We documenteerden de bureaucratische hobbels, brachten ambtenaren in contact met de praktijk, en werkten mee aan aanbevelingen voor structurele verandering.

Gesprekken die vastliepen, kwamen weer op gang. Wij werden in het actieonderzoek gekoppeld aan een ambtenaar, die gesprekken kon aangaan van binnenuit (De Gemeente Amsterdam). En uiteindelijk werden

we in 2025 formeel onderdeel van de Gezamenlijke Schimmelaanpak, als uitvoeringspartner met een eigen methodiek: proactief, sociaal, gericht op bewoners die anders nooit een melding maken.

In september 2025 schreven we een brief aan wethouder Zita Pels — direct en persoonlijk. We stelden drie dingen voor: zet kwetsbare bewoners centraal, niet de meldingssystemen; werk met lokale partijen die bewoners al kennen en vertrouwen; en zorg dat subsidieregeling voor schimmel ook voor ons soort organisaties toegankelijk is. De wethouder bezocht ons bij MidWest. Dat gesprek bevestigde wat we al wisten, maar fijn is om uitgesproken te horen: de verbinding tussen leefwereld en systeem is precies de plek waar wij het verschil maken.

De meest concrete erkenning van dat jaar kwam van Rochdale. Zij gaven ons een opdracht voor de van Deyssebuurt in Nieuw-West: zelf bewonersbegeleiding verzorgen bij schimmeltrajecten, én hun monteurs opleiden in de menselijke kant van het vak. Na jaren van moeizaam contact en bewoners die keer op keer door de mazen vielen, lijkt dit een doorbraak. Echter blijven we afhankelijk van hun handelen bij grotere bouwkundige en installatietechnische maatregelen.

Dat al die inspanning ergens toe leidt, bewees één gezin in de Vespuccistraat in West. Anderhalf jaar begeleiding: meer dan tien huisbezoeken, tientallen telefoongesprekken en e-mails naar Rochdale, co-makers, het stadsdeel en de Gezamenlijke Schimmelaanpak. Een vader met slaapapneu, een tienerzoon met astma die niet meer in zijn eigen kamer kon slapen, een woonkamer vol bedframes en dozen omdat de slaapkamers onleefbaar waren. En een kitten. Ons team bleef — ook toen de financiering er bijna doorheen was, ook toen we zelf niet meer wisten hoe het verder moest.

Op 27 januari 2025 gaf ProVVE eindelijk opdracht voor geïsoleerde voorzetwanden en verbetering van de ventilatie. Na zestien jaar.

Dit is wat anderhalf jaar volhouden oplevert. Niet spectaculair in een tabel, maar concreet voor één gezin dat eindelijk schimmelvrij kan wonen.

SCHRIJNEND EN UITZICHTLOOS IN DE VESPUCCISTRAAT

bewonersverhaal

Terwijl we de trap op lopen naar de bovenste verdieping van het huis, komt een muffe koude walm ons tegemoet. De geur is een maar al te bekende voorspeller voor wat we gaan aantreffen. En uitgerekend hier slapen de twee kinderen. De muren zijn doordrenkt van schimmel en vochtplekken: een soort stilleven met geel-, rood- en zwart tinten. Was het maar een stilleven, want dan zou het geen organisme zijn - dat groeit en zich verspreidt.

Na diverse mislukte pogingen om het probleem via instanties op te lossen, heeft het gezin de hoop opgegeven. En wij dachten dit varkentje wel even te gaan wassen, met tal van hulplijnen binnen handbereik en tenslotte één van onze opdrachtgevers als eigenaar van deze woning. Niets bleek minder waar.

Het water loopt naar beneden

Bij stevige regen lopen er straaltjes water langs de muren. Hoewel de muren en plafonds een paar jaar geleden gerenoveerd zijn, zijn de lekkages en schimmel snel terug. Vooral in de koudere maanden heeft Rafael het zwaar met zijn hoest door astma en kan hij moeilijk in slaap komen tussen de schimmel. Hij is 17 jaar oud en is genoodzaakt naar de kamer van zijn ouders te verhuizen om in slaap te komen - vlak bij zijn vader met slaapapneu.

Woonkamer tot opslagplaats

Inspecties vanuit 'experts' hebben meermaals plaatsgevonden. Er worden metingen gedaan, foto's gemaakt en er gaat ogenschijnlijk een rapport richting de corporatie. Naar het gezin toe blijft het stil, over de conclusies van de inspecties, of vervolgstappen. Het enige advies dat het gezin krijgt: 'Niet in de kamers slapen.' Maar met vier mensen in een klein appartement is de ruimte beperkt. De kinderen slapen nu beneden, waardoor de woonkamer onleefbaar is geworden. Bedframes, koffers en dozen: wat ooit een thuis was, is verworpen tot een opslagplaats.

Druk zetten op verhuurder

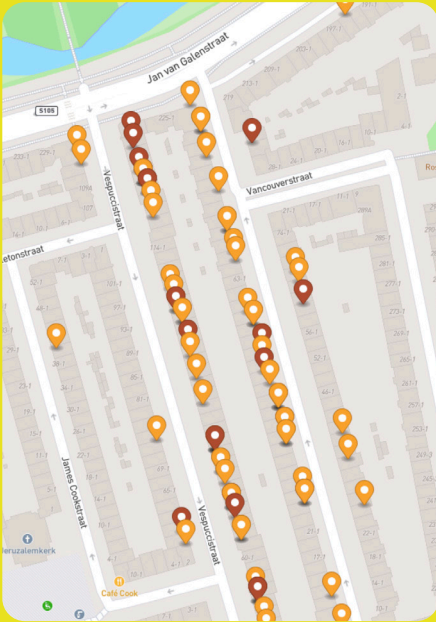
Omdat n.a.v. inspecties vervolgacties uitblijven, probeert Juliette (EnergieCoach) zo veel mogelijk druk te zetten op de woningcorporatie en de partners waaraan zij grotere maatregelen uitbesteden. Het is een aaneenschakeling van meldingen maken, mailen en bellen. We worden van het kastje naar de muur gestuurd. We schakelen afdeling Woningkwaliteit van de Gemeente in. Er vindt weer een inspectie plaats. Er wordt een plan gemaakt van maatregelen en over de uitvoering hiervan worden afspraken gemaakt met de woningcorporatie. Komt de corporatie haar afspraken niet na, dan wordt er een dwangsom opgelegd. Wanneer we zien dat het pand in de steigers staat, slaan we een zucht van opluchting.

Lapwerk

Dat blijkt tevergeefs. Pas een paar maanden later vinden er binnenshuis maatregelen plaats. Intussen is het gezin op vakantie geweest, waardoor het niet gelukt zou zijn eerder een afspraak te maken. Het vingerwijzen is ons ook niet vreemd. Opnieuw trekken we aan de bel bij de corporatie - dit keer hebben we connecties hogerop. In Rafael's kamer wordt één muur verwijderd, opnieuw opgebouwd en geschilderd. De kamer van zijn zus die er minimaal zo slecht aan toe is, moet het doen met een laagje verf. Er worden twee energieslurpende blowers neergezet om de verf te drogen en het advies is om de verwarming

aan te doen en de ramen open te doen. Als we een paar weken later terugkomen voelt het alsof we verder van huis zijn dan toen we begonnen. De energierekening is vermenigvuldigd, er zijn nieuwe vlekken op de muren ontstaan en het gezin leeft op een paar vierkante meter. Ze kijken versuft uit hun ogen. Inmiddels weten wij het ook niet meer. We zijn minimaal 10 huisbezoeken en 50 contactmomenten met instanties verder en onze financiering is er bijna doorheen.

Een stadsbreed probleem

Dit gezin staat alleen en het probleem staat niet op zichzelf. In de prachtige straat monumentale panden, Amsterdamse stijl, hebben de meeste bewoners last van vocht, schimmel, muggen en kou. Het grondwater is hoger gaan staan door extremere weersomstandigheden, er is te weinig onderhoud geweest aan de gevels en de funderingen zijn verzwakt. Er zijn lekkages, er is doorslaand- en optrekkend vocht. In veel woningen ontbreekt het aan mechanische ventilatie.

Steeds vaker signaleren we ernstige vocht- en schimmelproblemen in Amsterdam, vooral in oudere sociale huurwoningen. De gevolgen zijn desastreus: gezondheidsklachten, psychische belasting en sociale isolatie. Veilig en leefbaar wonen is een recht, maar voor veel Amsterdammers lijkt dit onhaalbaar. En de inspanningen en middelen die vrij worden gemaakt vanuit het Rijk of bij corporaties, komen terecht bij bewoners die het makkelijkst te bereiken en geholpen zijn.

- **Structurele aanpak en controle:** geen halve maatregelen, maar een plan dat wordt uitgevoerd en gecontroleerd door de verhuurder.
- **Schimmelaanpak gericht op bewoners in kwetsbare situaties:** richt je het systeem in op de bewoners in de meest kwetsbare situaties, dan werkt het systeem voor iedereen. Begin je bij de meerderheid, dan wordt de kloof vergroot en verergert en verspreidt de problematiek.
- **Heldere communicatie en toegang tot de plannen:** wanneer bewoners niet worden meegenomen in de plannen, lopen de uitvoerders hen mis. Bewoners hebben geen perspectief en verliezen vertrouwen. Ook wordt het ons onmogelijk gemaakt de status van het proces in te zien, waardoor we niet weten bij welke uitvoerder we moeten zijn om afspraken te maken.
- **Onderweg naar collectieve en duurzame oplossingen:** heeft een individuele benadering zin als problemen zich van het ene huishouden naar het andere verspreiden? Renovatie of verduurzaming op complex-niveau zal efficiënter zijn qua kosten en resultaat. Hier dienen bewoners in te worden meegenomen.
- **Oplossingen korte termijn:** er zijn al bewoners in krachtige situaties die oplossingen hebben voor het vochtprobleem vanuit de kruipruimte. Hier zijn subsidies voor. Ook kunnen bijvoorbeeld de ventilatieroosters worden schoongemaakt, dakgoten geleegd en kunnen we coachen op verwarmen en ventileren.

Het is onacceptabel dat een gezin al 16 jaar moet wachten op een leefbaar thuis. De problemen in de Vespuccistraat illustreren, waar onze systemen rondom wonen, energie en zorg drastisch tekortschieten. Laat dit gezin, en vele anderen, niet langer in de kou staan. Laten we een inclusieve wending op gang brengen, waarin iedereen ertoe doet.

BalkonCentrales

Wie huurt, doet niet mee aan de energietransitie. Althans, dat was lange tijd het uitgangspunt. Geen eigen dak, geen zonnepanelen. Terwijl huurders met een laag inkomen juist het hardst geraakt worden door hoge energieprijzen en het minste middelen hebben om iets te veranderen.

Degi ter Haar, energiecoach bij De Wending en zelf bewoner van de Baarsjes, liet zich daardoor niet ontmoedigen. Hij zag in Duitsland — waar meer dan een miljoen balkoncentrales hangen — wat ook hier mogelijk is: twee of drie tweedehands zonnepanelen aan een balkonhek, aangesloten op een stopcontact, goed voor tot 800 kWh per jaar en een besparing van €150 tot €200. In Amsterdam. Voor huurders.

In 2025 voerden we de pilot uit: vijf huurwoningen van Ymere in de Baarsjes, waaronder dat van Ali en zijn gezin. De panelen kwamen van de gemeentelijke Energiebank Zon — circulair hergebruik van al ingezamelde panelen. Een gecertificeerde elektricien installeerde ze op maat, want in oudere woningen vraagt verouderde elektra om extra zorg. De Amsterdamse brandweer dacht mee over de veiligheidseisen, zodat ook Ymere akkoord kon gaan.

Het resultaat is meer dan besparing op de rekening. Met een slimme meter zien bewoners direct hoeveel ze opwekken en verbruiken. De was doen als de zon schijnt wordt ineens logisch. Degi noemt het het meest concrete bewijs dat gedragsverandering werkt: niet als abstract advies, maar als iets wat je zelf ziet gebeuren.

Het Parool deed op 6 juni 2025 [verslag](#). Journalist Bart van Zoelen schreef: “Hang drie zonnepanelen over een balkonhek en ook Amsterdammers in een appartement kunnen zonne-energie opwekken.” Ali: “Ik hoop dat meer mensen dit gaan doen.”

De pilot is afgerond. De vervolgstap is opschalen naar meer complexen en een bredere samenwerking met woningcorporaties.

Homii

Met een eigen energieaansluiting zie je via de app of website van je leverancier precies wat je verbruikt. Maar wie blokverwarming heeft, deelt één aansluiting met het hele gebouw en heeft daardoor geen idee van het eigen verbruik. Hoeveel je werkelijk hebt gebruikt, blijkt pas bij de jaarafrekening: je krijgt geld terug, of je moet juist bijbetalen. Geen inzicht, wel onzekerheid.

Daar heeft Homii een oplossing voor gevonden. Zij maken het verbruik van elke bewoner met blokverwarming inzichtelijk, voor de bewoner zelf én voor de verhuurder. Bewoners loggen in op een portaal en zien daar hun verbruik, plus de verwachte teruggave of bijbetaling in euro's. En geld prikkelt nu eenmaal om te besparen.

Maar niet iedereen is even digitaal vaardig of weet zo'n overzicht te lezen. Daarom vroeg Homii ons om de bewoners van de Klarenburg flat te helpen tijdens inloopuren. Onze coaches hielpen tientallen bewoners op weg, zodat iedereen nu inzicht heeft in het eigen verbruik.

BatteREstore

Dit is een exotisch project voor ons, ver buiten onze stadsdeelgrenzen. Stichting De Wending (voorheen De EnergieWending) haakte aan bij BatteREstore in Tilburg, een project met Europese financiering. Samen met een consortium geven we grote batterijen uit elektrische voertuigen een tweede en zelfs derde leven.

BatteREstore pakt vier samenhangende uitdagingen in Tilburg aan: de bouw van veel nieuwe woningen door bevolkingsgroei (ongeveer 32.000 woningen nodig), een steeds voller stroomnet, groeiende energiearmoede (ruim 6.400 huishoudens hebben moeite met hun energierekening) en het toenemende afval van oude batterijen uit elektrische auto's. De oplossing is circulair. Een gebruikte batterij krijgt eerst een tweede leven als energiebron op de bouwplaats, en daarna een derde leven als buurtbatterij die energie levert aan de buurt.

Het is een pilot. Er mag geëxperimenteerd worden en de uitkomsten zijn nog onzeker. Precies het soort project waar we van houden en goed in zijn.

Onze rol zit in het sociale deel. Hoe zorgen we dat bewoners meekomen? De energietransitie is in een stroomversnelling geraakt, en het stroomnet van de toekomst ziet er heel anders uit dan nu. We gaan energie gebruiken op het moment dat die wordt opgewekt, delen met de burens en opslaan voor als er geen wind waait of zon schijnt. Wie pas begint met bewustwording als dat de realiteit is, is te laat.

Daarom ontwikkelen we een Energy ToolBox, geven we energietrainingen, helpen we bij het opzetten van helpdesks in gemeenschapscentra en ontwerpen we bewustwordingscampagnes. Via onze BuurtAanpak bezoeken we huishoudens, installeren we energiebesparende maatregelen en nemen we bewoners mee in het energiehuishouden van de toekomst.

BatteREstore is een samenwerking van negen partners onder coördinatie van Gemeente Tilburg. Naast ons doen mee: NRG Accounting, Greeny Energy, Cenex Nederland, Emission-0, Tilburg University, ContourdeTweren en Energiebox. Daarnaast nemen drie Europese steden deel als transferpartner: Aarhus (Denemarken), Cartagena (Spanje) en Kladno (Tsjechië). Het project loopt van oktober 2025 tot maart 2029 en heeft een begroting van bijna 6 miljoen euro, gefinancierd door de European Urban Initiative (EUI) met cofinanciering uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

BuurtAanpak 2.0

Bewoners bereiken is voor bijna elke organisatie een uitdaging. Bewoners in energiearmoede, mensen die sociaal geïsoleerd zijn, slecht ter been of om wat voor reden dan ook aan huis gebonden, zijn nog lastiger te bereiken. Daar komt wantrouwen bovenop. Richting verhuurders, de overheid, of bedrijven die een abonnement aansmeren waar je niet meer vanaf komt.

Met dit vraagstuk experimenteren we al een paar jaar. Hoe komen we achter de voordeur en raken we echt verankerd in de buurt? We willen geen eenmalige actie zijn, geen wervelwind die door de buurt trekt en daarna weer verdwijnt. Vanuit dat idee ontwikkelden we de BuurtAanpak 2.0: een werkwijze waarmee je een buurt grondig en blijvend aanpakt.

De BuurtAanpak is een methode voor lokale initiatieven, met als hoofddoel bewoners in de meest kwetsbare situaties te bereiken met een bezoek bij hen thuis. Tegelijk versterkt de aanpak het sociale weefsel in de buurt en de samenwerking tussen lokale partijen. Met kwalitatieve en kwantitatieve informatie bouwen we aan een collectief bewustzijn, een lerend netwerk dat blijft bestaan, ook als wij er niet meer zijn.

Het proces bestaat uit vier ontwikkelingen die het team doorloopt: Buurtbeeld, Buurtcampagne, Thuisbezoeken en Buurtimpact. Bij elke ontwikkeling hoort een module met activiteiten die het lokale team zelf invult. De uitvoering brengt experiment en samenwerking op gang en levert inzichten op voor de volgende stap. Door de vier ontwikkelingen meerdere keren te doorlopen, verwerken we die inzichten in nieuwe iteraties en dringen we steeds dieper door in de buurt, tot bij gemeenschappen die eerder onbereikbaar leken.

In 2025 wilden we de methode tastbaarder maken. We probeerden verschillende formats: een document, een Excel, Basecamp en een slidedeck. Het juiste format vinden bleek knap lastig. De methode moet genoeg ruimte laten voor eigen invulling, maar ook genoeg houvast bieden voor wie er nieuw mee werkt.

Ondertussen voeren we de BuurtAanpakken ook zelf uit. Het voelt alsof we het vliegtuig bouwen terwijl we al in de lucht zijn. Een manier van werken die bij ons past, maar die uitdagend blijft.

Het experiment levert wel degelijk iets op. Elke buurt die we doorlopen, scherpt de methode aan en laat beter zien wat werkt en wat niet. Het echte resultaat zien we niet alleen terug in afspraken en huisbezoeken, maar in wat er achterblijft: een buurt die beter verbonden is, en bewoners die elkaar en de juiste hulp weten te vinden, ook zonder ons. Daar werken we het komende jaar verder aan, door de BuurtAanpak stap voor stap vast te leggen tot een werkwijze die ook andere lokale initiatieven kunnen gebruiken.

7. RESULTATEN EN IMPACT

Onze impact wordt gemeten aan de hand van 3 pijlers:

- **Structurele woonverbetering & meer regie over wonen**
Ervaren bewoners dat hun thuis leefbaarder, betaalbaar en duurzamer is geworden?
- **Lokale binding & zelfvoorziening**
Dragen meer lokale verbindingen en bewoners-initiatieven eraan bij dat buurten en haar bewoners weerbaarder en onafhankelijker worden?
- **Systeemverandering in de energietransitie**
Draagt de energietransitie eraan bij dat wonen leefbaarder, betaalbaar en duurzamer wordt en wordt de kloof tussen arm en rijk verkleind?

7.1 PIJLER 1: STRUCTURELE WOONVERBETERING & MEER REGIE OVER WONEN

Onze impact meten we op basis van vier thema's: Energie, Wonen, Gezondheid en Zekerheid. Samen geven ze een beeld van wat er werkelijk verandert in de levens van de mensen die we bezoeken.

Energie: lagere energiekosten

De gemiddelde besparing per huishouden bedraagt circa 250 euro per jaar. In de meest schrijnende gevallen

— zoals Özalp met de defecte slimme meter — loopt dit op tot 300 euro per maand.

Wonen: verbeterd wooncomfort

Ruim veertig procent van de bezochte woningen had schimmelproblemen bij aanvang. In 15 procent van de gevallen troffen we schrijnende situaties aan die directe interventie vereisten. In al deze gevallen hebben we meldingen gecoördineerd bij verhuurders en — waar nodig — specialisten ingeschakeld voor opvolging. Bewoners leren via onze coaches hun woning beter te ventileren en verwarmen, wat nieuwe problemen voorkomt.

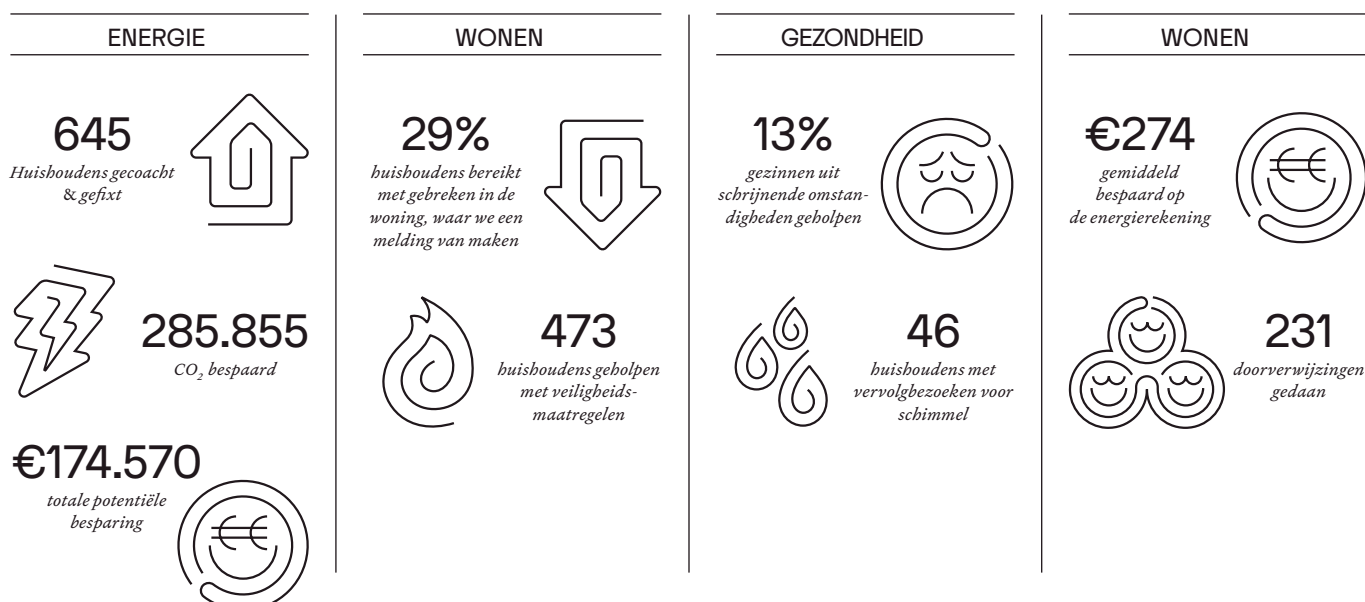
Gezondheid: schimmel en schrijnende situaties

Directe gezondheidsrisico's zijn weggenomen door het aanpakken van schimmel, vocht en gevaarlijke situaties zoals defecte CV-installaties. We geven voorlichting over gezond wonen en verwijzen bij ernstige problemen door naar de GGD. Het resultaat laat zich niet altijd in cijfers vangen — maar ouders die vertellen dat hun kinderen eindelijk weer vriendjes mogen uitnodigen, spreken boekdelen.

Zekerheid: meer regie bij bewoners

Uit MIT-onderzoek blijkt dat 70 procent van de deelnemers zich na coaching meer in controle voelt over hun energiekosten. Driekwart klom uit de situatie van energiearmoede na afronding van het traject. We bouwen niet alleen kennis op bij bewoners, maar ook vertrouwen richting instanties — en leggen een basis voor de warme overdrachten die nodig zijn als er meer aan de hand is.

IMPACT 2025

gemeten over de afgelopen 500 huishoudens

EEN TORENHOGE ENERGIEREKENING

bewonersverhaal

Het gezin Özalp staat voor een raadsel: plotseling torenhoge energierekeningen. Het Buurtteam schakelt ons in om te onderzoeken wat er aan de hand is.

Terwijl Martin, EnergieCoach, luistert naar het verhaal van meneer Özalp, wordt hij overladen met lekkernijen en... schilderijen. Als hobbyist speurt meneer namelijk naar prachtige tweedehands schilderijen door heel Nederland.

In de afgelopen maanden heeft Martin twee eerdere ervaringen met defecte meterkasten gehad. Vermoedelijk is dat hier ook aan de hand. Hij belt zijn collega Jura voor overleg en zodat zij van achter de computer kan meesporen. Ze besluiten contact op te nemen met netbeheerder Liander, die het nader gaat onderzoeken. Vervolgens deelt het duo de stappen, inzichten en relevante documenten met het Buurtteam.

Binnen twee weken belt de Buurtteam-medewerker van meneer Özalp naar Martin met de vraag om samen nog een keer langs te gaan. Mogelijk zijn de meterstanden niet goed doorgelopen. We zetten samen met het Buurtteam het onderzoek voort.

Tijdens onze maandagochtend check-in delen we de chocoladereep die we van de bewoner hebben gekregen. Een andere collega brengt in hoe een slimme meter problemen kan voorkomen bij het uitlezen van de meter. Iets wat we nog kunnen proberen om aan te vragen bij Liander, om de familie Özalp te ontzorgen.

Nadat het huishoudens een slimme meter heeft gekregen kan het coachen op nieuwe gewoontes beginnen. Degi installeert een p1-meter en display van Homewizard en kan meneer Özalp op afstand volgen en begeleiden. Hij leert wanneer hij beter lokaal met een elektrisch kacheltje kan verwarmen en wanneer hij beter de verwarming kan aanzetten. Uiteindelijk krijgen ze na meer dan een jaar coaching, de rekening met 40% omlaag.

Dit verhaal benadrukt dat het bij een energiebespaarservice om meer draait dan het plaatsen van een paar bespaarproducten. We lieten het gezin niet los, totdat we aantoonbaar stappen maakten. De grootste impact komt voort uit onderzoek, sparren met collega's en samenwerken met andere partijen, in dit geval Liander en het Buurtteam. Dat kost wat energie, maar die krijg je vaak driedubbel terug van lieve bewoners. En de besparing loont ieder jaar nog meer.

7.2 PIJLER 2: LOKALE BINDING & ZELFVOORZIENING

- Pilot van 5 huishoudens waar circulaire zonnepanelen aan balkons zijn geplaatst
- Bewonersinitiatief gestart en ondersteund in de Torresstraat dat aan de slag gaat met gezamenlijke opwek
- In de Vespuccistraat is de versnelling van verduurzaming ingezet op complex-niveau
- Op een bewonersfeest in de Jan Maijenbuurt zijn er 200 bewoners en 12 initiatieven aan elkaar verbonden
- €1.6 miljoen aan financiering opgehaald om lokaal in te zetten - voor bewoners en door bewoners

7.3 PIJLER 3: SYSTEEMVERANDERING IN DE ENERGIETRANSITIE

- Een nieuw financieringsmodel waarin mensen in krachtige posities lasten dragen voor mensen in energiearmoede
- Lokale energiebespaarservices worden opgenomen onder de term 'energiegemeenschappen' en worden lid van de APEC
- Commerciële partijen hebben Amsterdam verlaten, waardoor toekomstig belastingsgeld kan worden besteed aan bewoners in kwetsbare situaties
- Subsidieregeling Bewonersbegeleiding bij Schimmel van Gemeente aan woco's (€3.3 miljoen) beïnvloedt: activiteiten = onze werkzaamheden, voorkeur tot samenwerking lokale initiatieven tot stand gebracht
- Lokale EBS'en winnen de gehele subsidie (3 miljoen), om stedelijk energiearmoede te bestrijden en te professionaliseren door onderlinge samenwerking.

8. SAMENWERKINGEN

De impact van De Wending is alleen mogelijk dankzij de netwerken die we om ons heen hebben gebouwd. We werken samen met een breed palet aan partijen — van buurtteams tot woningcorporaties, van welzijnsorganisaties tot de gemeente en energiebedrijven.

8.1 BUURTTEAMS AMSTERDAM & STICHTING SINA

De buurtteams en stichting SINA vormen een cruciale schakel in onze aanpak. Zij signaleren energiearmoede bij bewoners en verwijzen door naar De Wending. Omgekeerd verwijzen onze coaches bewoners met bredere hulpvragen door naar het buurtteam en SINA. Deze warme samenwerking zorgt voor een integrale ondersteuning van kwetsbare huishoudens.

8.2 WONINGCORPORATIES

De Wending werkt nauw samen met Ymere, Rochdale en andere Amsterdamse woningcorporaties. Binnen de BuurtAanpakken worden bewoners in specifieke complexen bezocht en ondersteund. De corporaties faciliteren toegang tot portiekgebouwen en dragen bij aan de financiering van energiemaatregelen. In 2025 zijn nieuwe afspraken gemaakt over een gezamenlijke schimmelaanpak. In 2026 hopen we de samenwerking aan te gaan rondom de balkoncentrales of zonnepanelen op daken van sociale huur.

Voor corporatie Ymere zijn bijvoorbeeld in 2024-2025 BuurtAanpakken uitgevoerd in de Spaarndammerbuurt, Staatsliedenbuurt en in Landlust, met een totale waarde van € 70.000.

Met Rochdale is onder andere samengewerkt op het gebied van vocht en schimmel. Zij gaven ons een opdracht om in de Lodewijk van Deyssebuurt in Nieuw-West, aansluitend op de GBEA-huisbezoeken, ook de bewonersbegeleiding te verzorgen bij schimmelproblematiek. Een gespecialiseerde 'schimmelcoach' van de EnergieWending onderzoekt samen met de bewoner welke maatregelen er moeten worden genomen om de schimmel in hun woning aan te pakken. En hen te begeleiden in hun contacten met de woningcorporatie, stichting !Woon en andere betrokken partijen. Daarnaast leiden wij monteurs van Rochdale op om zich de werkwijze van de EnergieWending eigen te maken. De totale waarde van deze opdracht bedraagt € 64.000.

8.3 COMMERCIELE PARTNERS

Vandebron

Vandebron, een energieleverancier uit Nederland, steunt Stichting De Wending als partner met financiering en kennisuitwisseling over duurzame energieopwekking. In 2025 maakte Vandebron met een bijdrage van €100.000 mogelijk dat we 140 huishoudens konden helpen.

Samen maakten we ook een serie korte video's. Kee van der Meer, die bij Vandebron de sociale media verzorgt, ging mee op pad tijdens de huisbezoeken en bracht ons werk in beeld: van het gesprek aan de deur tot de bespaartips in huis. De video's staan op onze [Instagram-pagina](#).

Vandebron betaalt De EnergieWending met het percentage dat consumenten extra betalen over hun gasverbruik. De missie van Vandebron is immers 100% groene energie in Nederland te gebruiken. Dit betekent dat de samenwerking wordt opgeheven wanneer ze aan die missie voldoen en dat er over de jaren minder geld zal vrij komen.

Shell

Het Shell Impact Fund heeft een inclusievere energietransitie als doel. In 2025 heeft Shell €22.570 extra gefinancierd voor de doorontwikkeling van EnergieMaatje. Het fonds wil ons hiermee ondersteunen, zodat wij ook landelijk kunnen gaan opschalen door andere lokale initiatieven te professionaliseren.

8.4 ENERGIECOÖPERATIES

Via APEC is De Wending verbonden met het bredere netwerk van partijen dat werkt aan de Amsterdamse energietransitie, namelijk met energiecoöperaties. Dit platform biedt mogelijkheden voor budget, kennisdeling, gezamenlijke lobby en het versterken van de positie van energiearmoede op de Amsterdamse beleidsagenda.

8.5 GEMEENTE AMSTERDAM

De stadsdelen West, Nieuw-West en Centrum zijn opdrachtgever en partner tegelijk. Via EBS 2.0 en GBEA ontvangen wij gemeentelijke subsidies en werken wij samen aan wijkgerichte implementatie. Regelmatig overleg met beleidsambtenaren zorgt voor afstemming en wederzijdse leerprocessen. Voor elk project dat buiten de GBEA-subsidie valt, wordt apart een projectplan opgesteld en aanvullende subsidie aangevraagd. Een goed voorbeeld hiervan is "West-Begroot", waarvoor een subsidie is verstrekt van € 33.600.

‘JULLIE HEBBEN MIJ WAKKER GESCHUD’

bewonersverhaal

De 62-jarige postbezorger Dean is dolgelukkig met zijn seniorenwoning in Amsterdam-West. Het enige probleem? Zijn energierekening is al twee jaar lang torenhoog. Hij weet dat er iets niet klopt, maar snapt niet waar de kosten vandaan komen. Denkende dat er iets mis moet zijn met zijn woning, gaat hij op zoek naar hulp. Want één ding is zeker: de hoge rekeningen kan hij niet langer betalen.

Via het buurtteam van zijn wijk komt Dean met ons in contact. EnergieCoach Kayan en Fikser Carolien gaan bij hem langs. Dean, die een en al warmte uitstraalt, geeft toe dat hij er ook graag warmpjes bij zit. Dat zien we terug in zijn interieur: zijn benedenwoning is rijkelijk versierd met verschillende tapijten met allerlei dieren erop afgebeeld. Maar we komen er ook achter dat de thermostaat standaard hoog staat, dat de tussendeuren in huis open blijven staan, en dat ook de radiatoren in de kamers van zijn kinderen (die om het weekend op bezoek komen) vrijwel nooit uit gaan.

[streamer:] De alleenstaande Dean verbruikt maandelijks voor €345,- aan gas en energie, terwijl de gemiddelde gas- en energierekening van eenpersoonshuishouden rond de €100,- per maand ligt. Daarbij stond zijn maandbedrag juist veel te laag ingesteld, waardoor hij jaarlijks een flinke smak geld moest terugbetalen. Geld dat Dean niet zomaar kan missen. Deze terugbetaling werd ook nog eens door de energieleverancier via een automatische incasso in één keer van zijn rekening gehaald. Het resultaat: een hoop (financiële) zorgen.

Tijdens het huisbezoek helpen Kayan en Carolien niet alleen met praktische zaken zoals het plaatsen van radiatorfolie, tochtstrips en een waterbesparende douchekop. Ze leren hem ook wat hij zelf kan doen om te besparen. Want wat voor de één vanzelfsprekend is, hoeft dat voor een ander helemaal niet te zijn. Dean is dolblij met de hulp die hij krijgt. ‘Ik dacht dat er iets mis was met mijn woning, maar het bleek gewoon mijn eigen gedrag. Ik had geen idee. Jullie hebben mij echt wakker geschud’.

Zijn allergrootste tip is dan ook: wees niet te trots om hulp te vragen. Als Jehovah's getuige helpt zijn geloof hem daarbij. ‘Tedereen heeft elkaar nodig om pijn en zorgen lichter te maken’.

Over een jaar gaan we opnieuw bij Dean langs om te kijken hoe het gaat. Hij vertelt nu trots over alle manieren waarop hij bespaart, maar gedragsverandering en nieuwe gewoontes aanleren is niet altijd makkelijk. Voor nu nemen we afscheid, maar Dean weet dat hij ons altijd kan bellen in de tussentijd. Kayan's

handgeschreven briefje ‘thermostaat/verwarming uitzetten’ hangt nog altijd aan de binnenkant van de voordeur.

9. ORGANISATIE EN GOVERNANCE

9.1 ANBI-STATUS EN TRANSPARANTIE

Stichting De Wending Amsterdam heeft ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit houdt in dat wij een onafhankelijk bestuur voeren van drie personen met gelijk stemrecht, geen winstoogmerk hebben, een transparante administratie voeren, jaarlijks financieel verslag en beleidsplan publiceren op onze website, en voldoen aan de strenge governance-eisen van de Belastingdienst.

9.2 BESTUURLIJKE ONAFHANKELIJKHEID

Geen natuurlijk persoon of rechtspersoon beschikt over het vermogen van de stichting alsof het zijn eigen vermogen is. Bestuurders en beleidsbepalers hebben geen meerderheid in zeggenschap over het vermogen van de instelling. Het bestuur bestaat uit drie onafhankelijke personen met evenveel stemrecht. Deze onderwerpen zijn vastgelegd in de statuten.

9.3 BESTUURDERSBELONING

Bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Dit is conform de ANBI-vereisten en vastgelegd in onze statuten.

9.4 GOVERNANCE-STRUCTUUR

De stichting werkt volgens de richtlijnen voor maatschappelijke organisaties (RJ650). Er is een heldere scheiding tussen bestuur en uitvoering; het bestuur richt zich op strategische sturing, toezicht en financiële bewaking, terwijl de directie verantwoordelijk is voor de dagelijkse operatie, teamaansturing en uitvoering van de programma's.

9.5 ORGANISATIEONTWIKKELING

In 2025 maakten we de transitie van een informele clubcultuur naar een professionelere organisatiestructuur. Dat vroeg om duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, eigenaarschap op alle niveaus, bestuurlijke hygiëne (agendabeheer, notulen, vergadercyclus) en transparante besluitvorming. Die transitie is niet altijd eenvoudig geweest — en ook niet altijd even soepel verlopen. Maar de richting is helder en het fundament staat.

9.6 INTEGRITEIT EN WAARDEN

We streven naar een cultuur waarin eigenaarschap en accountability worden gevoeld op alle niveaus, met behoud van de warmte en nabijheid die onze aanpak kenmerkt. Want een organisatie die bewoners vraagt zich kwetsbaar op te stellen, moet dat zelf ook durven.

10. VOORUITBLIK 2026–2028

2025 was het jaar van het zelfstandig worden. 2026 wordt het jaar van het opschalen van teams in Amsterdam en de start van het delen van kennis, tools, methoden en producten in Nederland.

10.1 VERDERE OPSCHALING

Voortbouwend op de resultaten van EBS 2.0 en de BuurtAanpakken willen we onze capaciteit en bereikte huishoudens met 30% per jaar doen groeien. Aangezien we in twee nieuwe stadsdelen aan de slag zijn gegaan, is het idee om er naartoe te groeien in ieder stadsdeel minimaal één lokaal team te hebben.

10.2 NIEUWE OF VERDIEPENDE SAMENWERKINGEN

Aankomende jaren gaan we met de volgende samenwerkingen aan de slag:

- Bewonersbegeleiding bij schimmel met Ymere, Lieven de Key en Stadgenoot
- Schaalbaar maken van methodiek en producten schimmelaanpak voor lokale partners en lerend netwerk
- Gezond wonen op recept met TNO, de City Deal, afdeling Wonen van de Gemeente Amsterdam en Stadsdeel West
- Hergebruikte zonnepanelen op balkons of daken met Ymere
- Schaalbaar maken van methodiek en producten zonnepanelen voor lokale partners en lerend netwerk
- Persoonsverwarming en verkoeling in samenwerking met de Gemeente Amsterdam en de GGD
- Verbinding tussen bespaarinitiatieven en energieco-operaties (APEC)

10.3 IMPACTMETING

Impact meten en aantonen wordt een speerpunt. Nu onze Amsterdamse partners overgaan tot het gebruik van EnergieMaatje en we de tool schaalbaar maken, zijn er nieuwe functionaliteiten te bouwen en ontsluiten. Zo was de EnergieMaatje wel ingericht op meermaalse huisbezoeken, maar nog niet op seizoenscoaching. Ook zijn er inmiddels veel meer maatregelen die we doen, waardoor sneller overzicht kunnen krijgen in openstaande taken door een status aan maatregelen te kunnen toevoegen. In de komende jaren zullen we dit systeem breder beschikbaar maken en zullen we acquisitie doen om andere initiatieven aan te sluiten. Via ons systeem kunnen we gemakkelijker onze producten en methodieken delen met andere partners.

10.4 DOORONTWIKKELING VAN DE METHODIEK

De Wending wil haar methodiek verder professionaliseren en overdraagbaar maken. Van onze producten, zoals de BuurtAanpak of de SchimmelAanpak, maken

we een white-label versie, zodat (lokale) partijen er met hun eigen DNA inkleuring aan kunnen geven. We positioneren de Wending als verbindende voorhoede in sociale en rechtvaardige transitie.

10.5 FINANCIËLE DUURZAAMHEID

Om onze groei te kunnen financieren, werken we aan een bredere en stabielere financiële basis. We verkennen mogelijkheden voor Europese subsidies, nieuwe fondsen en uitbreiding van ons partnerprogramma. Doel is minder afhankelijkheid van één enkele financieringsbron en meer meerjarige zekerheid.

10.6 MEERJARENBEGROTING

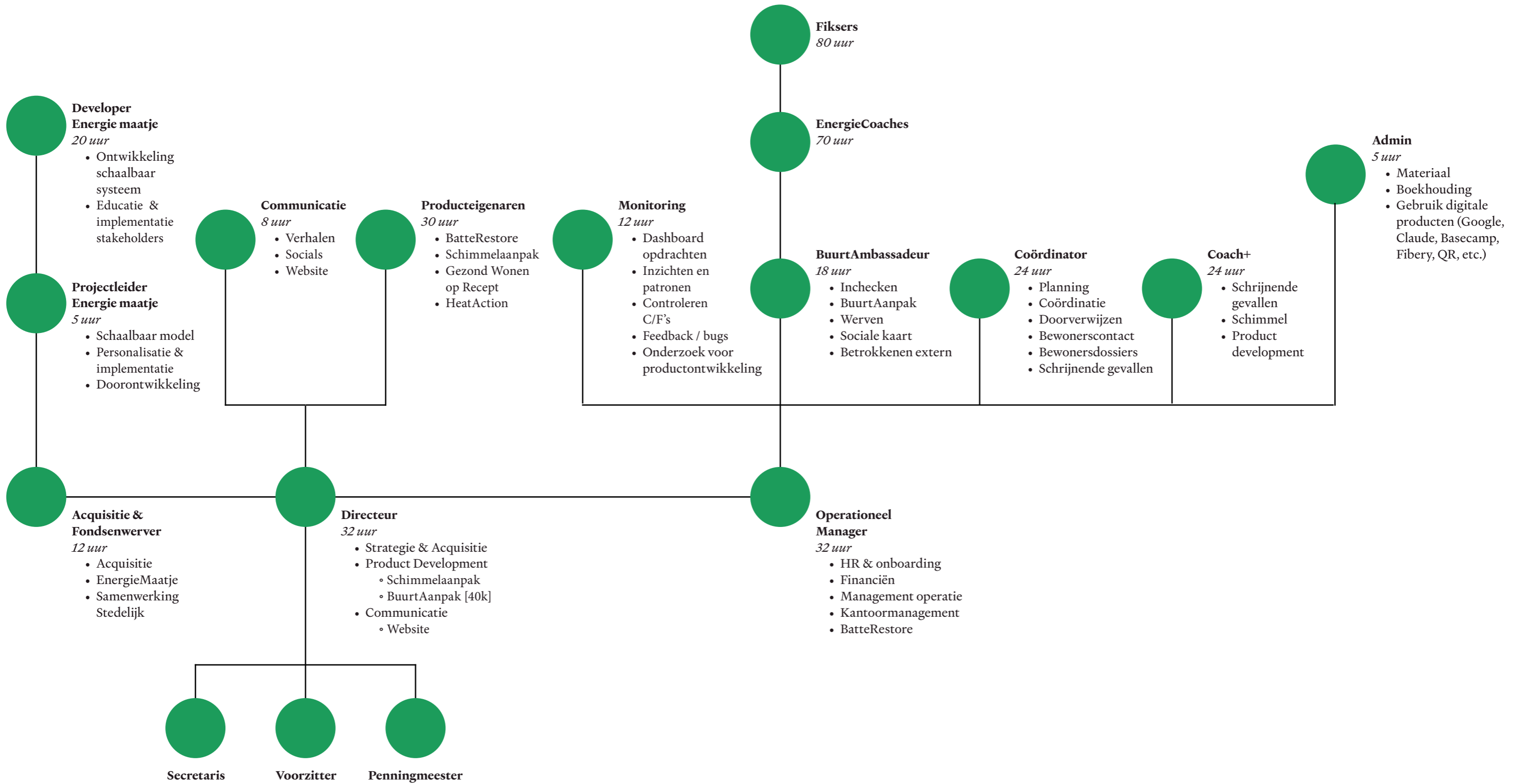
Inkomsten	2025	2026	2027	2028
Subsidies	€ 255.000	€ 500.000	€ 550.000	€ 400.000
Fondsen	€ 125.000	€ 220.000	€ 280.00	€ 300.000
Opdrachten woningcorporaties & partners	€ 235.00	€ 275.000	€ 300.000	€ 360.000
Loonkostensubsidies	€ 27.000	€ 27.000	€ 30.000	€ 32.000
Samenwerkingen / overig	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 22.000
Projecten	€ 10.000	€ 12.000	€ 30.000	€ 40.000
Producten	€ 10.000	€ 15.000	€ 50.000	€ 60.000
Totaal inkomsten	€ 662.000	€ 1.069.000	€ 1.260.000	€ 1.214.000

Uitgaven	2025	2026	2027	2028
Personeel loondienst	€ 300.000	€ 475.000	€ 500.000	€ 510.000
ZZP'ers & vrijwilligers	€ 200.000	€ 300.000	€ 350.00	€ 360.000
Externen	€ 9.00	€ 12.000	€ 15.000	€ 17.000
Materiaal	€ 43.000	€ 70.000	€ 85.000	€ 90.000
Werving / communicatie	€ 17.400	€ 25.000	€ 25.000	€ 28.000
Kantoorkosten	€ 19.000	€ 25.000	€ 27.500	€ 25.000
Administratie	€ 18.000	€ 6.000	€ 7.000	€ 8.000
Verzekerings, accountant, overig	€ 21.000	€ 22.000	€ 23.000	€ 25.000
Samenwerkingen		€ 39.000	€ 40.000	€ 45.000
Projecten	€ 12.000	€80.000	€ 73.000	€ 80.000
Totaal uitgaven	€ 639.400	€ 1.054.000	€ 1.145.500	€ 1.188.000

10.7 LANDELIJKE AMBITIE

Vóór 2035: alle woningen in Nederland energiezuiniger, comfortabeler en toekomstbestendiger. Via onze Amsterdamse proeftuin willen we kennis, methodieken en tools beschikbaar maken voor andere lokale initiatieven en gemeenten, zodat we samen de energietransitie kunnen versnellen. Niet van bovenaf opgelegd, maar van onderaf opgebouwd: buurt voor buurt.

11. BIJLAGE: ORGANOGRAM

ENERGIE WENDING